

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr.195/03

mun. Chișinău

23.12.2024

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Veaceslav GROSU, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în rezultatul efectuării controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința **dlui Radion ZAMFIR**, consilier în cadrul Consiliului orășenesc Călărași, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

A CONSTATAT:

La data de 30.09.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 04/1224, privind eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dl Radion ZAMFIR.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu, în aceeași zi, prin intermediul sistemului automatizat „e-Integritate”.

Potrivit sesizării: *”...dl Radion ZAMFIR exercită mandatul de consilier local în cadrul Consiliului or. Călărași în timp ce deține funcția de administrator al S.A. Apă-Canal Călărași, al cărui fondator este Consiliul or. Călărași precum și funcția de manager de transport rutier al Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași, al cărui fondator este de asemenea Consiliul or. Călărași...”*

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 31 și art. 37 alin.(4) din Legea nr. 132/2016, a fost emis procesul-verbal nr. 150/03 din 28.10.2024 prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dlui Radion ZAMFIR, pe motivul existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea simultană a mandatului de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Călărași, și a funcției de manager de transport rutier de persoane în cadrul Î.M. „Gospodăria comunal-locativă Călărași.”, a funcției de administrator al SA „Apă-Canal Călărași”, a funcției de administrator al Î.M. „Gospodăria comunal-locativă Călărași.”

Subsecvent, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 04-03/9443 din 29.10.2024, dl Radion ZAMFIR a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În fapt, ținând cont de normele legale menționate supra, în scopul exercitării atribuțiilor de control și acumulării materialului probatoriu relevant, în temeiul art. 19 și 20 alin. (1) lit. b)-c) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a accesat registrele informaționale disponibile și bazele de date (Registrul de Stat al Populației și baza de date a Serviciul Fiscal de Stat), precum și a solicitat informații și documente necesare controlului.

Astfel, conform răspunsului Primăriei orașului Călărași, înregistrat în cadrul Autorității la 13.11.2024 cu nr. 13478, se atestă că dl Radion ZAMFIR deține următoarele funcții/calități:

- Manager de transport la Î.M. „Gospodăria comunal-locativă Călărași” – angajat prin contract individual de muncă nr. 78/2024 din 23.08.2024;
- Administrator la SA „Apă-Canal Călărași”- angajat prin contract individual de muncă nr. 1/2024 din 03.09.2024;
- Administrator la Î.M. „Gospodăria comunal-locativă Călărași” - angajat prin contract individual de muncă nr. 23 din 29.10.2024.

Succesiv, reținem faptul că dl Radion ZAMFIR la data de 11.11.2024 a depus către Comisia Electorală Centrală cerere de demisie din funcția de consilier orășenesc din cadrul Consiliului orășenesc Călărași.

În context, notăm că, potrivit art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016)*, dl Radion ZAMFIR, deținând mandatul de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Călărași, este subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Se reține că, potrivit art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

De menționat că, sub aspectul analizei respectării regimului juridic al incompatibilităților în cadrul procedurii de control inițiate, în drept, inspectorul de integritate se bazează în principal pe prevederile Legii nr. 133/2016, Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local (în continuare Legea nr. 768/2000) și Legea nr. 263/2012 privind interpretarea art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000.

În conformitate cu prevederile art. 7 a Legeii nr. 768 din 02.02.2000, *mandatul alesului local este incompatibil cu:*

- a) *exercitarea altei funcții de demnitate publică;;*
- b) *calitatea de funcționar public în oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat;*
- c) *calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură prezidentului raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv a Găgăuziei;*
- d) *calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale);*

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

e) alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

(2) Suplimentar la incompatibilitățile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol, mandatul consilierului este incompatibil cu calitatea de consilier al unui consiliu de același nivel sau de consilier al consiliului de orice nivel din alte unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.

Articolul 8 al legii sus citate, prevede că: alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art.7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

Prin urmare, SA „Apă-Canal Călărași” și Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași au statut de instituții direct subordonate Consiliului orașului Călărași.

Așadar, conform Hotărârii cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală orășenească Călărași, nr. 9/1, raionul Călărași validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților suplenați în Consiliul orășenesc Călărași, raionul Călărași din 14.11.2023, constatăm că dl Radion ZAMFIR i-a fost validat mandatul de consilier orășenesc în cadrul Consiliul orășenesc Călărași la data de 14.11.2023, iar la data de 14.11.2024 a fost demis în baza cererii de demisie depusă de subiectul declarării în adresa Comisiei Electorale Centrale.

Totodată, în această perioadă subiectul declarării a deținut concomitent mandatul de consilier orășenesc și unele funcții în cadrul instituțiilor din subordinea Consiliului orășenesc Călărași, și anume:

- Manager transport rutier în cadrul Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași – începând cu data de 23.08.2024;
- Administrator S.A. Apă-Canal Călărași – începând cu data de 03.09.2024;
- Administrator Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași – începând cu data de 28.10.2024.

Succesiv, în vederea respectării dreptului la apărare, dlui Radion ZAMFIR i s-a solicitat să prezinte explicații pe marginea cazului dat.

Astfel, prin răspunsul primit în cancelaria Autorității înregistrat cu nr. 14967 din 18.12.2024, dl Radion ZAMFIR a comunicat că: „*La solicitarea Dvs. nr.04-03/11135 din 05.12.2024 vin cu următoarea explicație: Din 01 august 2024, ex managerul de transport auto al întreprinderii municipale a demisionat, ceea ce urma să aducă la retragerea licenței întreprinderii în prestarea serviciului rutier de transport public de călători, începând cu 01.09.2024.*

Întru evitarea situației de sistare a transportului auto de călători, elevi și copii la instituțiile publice din orașului Călărași, am urmat cursuri de manager în transport auto, abținând certificat de competență profesională eliberat de ANTA din 23.08.2024.

Luând în considerație că administrația publică locală, în perioada scurtă de timp nu a reușit să identifice persoană care să corespundă cerințelor și criteriilor pentru calitatea de manager în transport auto, la 23.08.2024 am semnat contractul individual de muncă nr.78/2024 din 23.08.2024.

La 24.09.2024 am expediat pe adresa ANI o scrisoare unde personal am relatat situația despre angajarea mea în calitate de manager de transport auto și de administrator al SA Apa-Canal

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Călărași, totodată să mi se dea o consultare juridică pe situațiile descrise în demers.

La 03.10.2024 am recepționat răspunsul oferit de ANI nr.04-17/8347, însă conținutul scrisorii a fost înțeles că nu este un conflict de interese în situațiile descrise, iar termenul de incompatibilitate a fost perceput de mine ca echivalentul conflictului de interese.

Ce ține de semnarea contractului individual de muncă ca manager al Î.M. GCL din 29.10.2024, la 11.11.2024 am depus cererea de demisie din funcția de ales local, pe numele Comisiei Electorale Centrale, fapt confirmat prin Hotărîrea aprobată de CEC nr.3233 din 26.11.2024.

La 10.12.2024 prin decizia consiliului nr.10/01 Hotărîrea CEC a fost adusă la cunoștința aleșilor locali.”

Aprecierea inspectorului de integritate

Coroborând toate informațiile și documentele reflectate supra, acumulate în cadrul controlului, inspectorul de integritate atestă următoarele:

Dl Radion ZAMFIR exercitând mandatul de consilier orășenesc în cadrul Consiliului orășenesc Călărași în perioada (14.11.2023 – 11.11.2024), a fost angajat în calitate de manager transport rutier a Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași la data de 23.08.2024, totodată la data 03.09.2024 a fost angajat în calitate de administrator al S.A. Apă-Canal Călărași, iar la data de 28.10.2024 a fost angajat în calitate de administrator al Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași, menționăm că toate aceste instituții sunt în subordinea Consiliului orășenesc Călărași.

Inter alia, reținem că dl Radion ZAMFIR la data de 11.11.2024 a depus cerere de demisie din calitatea de consilier orășenesc, însă nefiind respectat termenul prevăzut de lege pentru înlăturarea stării de incompatibilitate.

Astfel, inspectorul de integritate a stabilit că în perioada în perioada 23.08.2024 – 14.11.2024, dl Radion ZAMFIR, a deținut simultan mandatul de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Călărași și funcția de manager de transport în cadrul Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași.

Totodată, dl Radion ZAMFIR în perioada 03.09.2024 – 14.11.2024 a mai deținut simultan și funcția de administrator al S.A. Apă-Canal Călărași, pe lângă mandatul și funcția menționată supra.

Dl Radion ZAMFIR în perioada 28.10.2024 – 14.11.2024 a mai deținut concomitent mandatul de consilier orășenesc și funcția de administrator al Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași, dar potrivit faptului că: *situația de incompatibilitate urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia, constatăm că subiectul a soluționat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut de legislație.*

Astfel generalizând cele menționate supra constatăm că în perioada exercitării mandatului (14.11.2023 – 11.11.2024), subiectul declarații a deținut concomitent următoarele funcții: 1. Manager transport rutier în cadrul Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași; 2. Administrator al S.A. Apă-Canal Călărași; 3. Administrator al Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași.

Reieșind din prevederile art. 7 a Legeii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, dl Radion ZAMFIR din data semnării contractelor individuale de muncă cu instituțiile din subordinea Consiliului orășenesc Călărași - a avut obligația legală de a renunța la una din calități (la mandatul de consilier orășenesc sau să înceteze raporturile contractuale semnate cu instituțiile din subordine), pe parcursul a 30 de zile din momentul apariției acesteia. Or, stabilirea termenului pentru întreprinderea acțiunilor în vederea înlăturării stării de incompatibilitate

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

reprezintă în sine norme imperative sau categorice, adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Prin instituirea acestora, legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Studiind materialele dosarului de control și cadrul legal pertinent ce reglementează regimul juridic al incompatibilităților aplicabil consilierilor, inspectorul de integritate conchide că, dl Radion ZAMFIR, prin nesoluționarea în termenul legal a situației de incompatibilitate prevăzută la art. 7 al Legii nr. 768 din 02.02.2000 cu privire statutul alesului local, manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de consilier în cadrul Consiliului orașenesc Călărași, și calitatea de manager transport rutier a Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași, concomitent și calitatea de administrator la S.A. Apă-Canal Călărași, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților.

În corespundere cu art. 23 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal constituie temei pentru tragere la răspundere disciplinară, contravențională și/sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

Prin prisma dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunilor sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Această concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul administrativ, care statuează că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Astfel, în circumstanțele examinate ce vizează faptele admise de dl Radion ZAMFIR, se concluzionează că acesta a manifestat o neglijență prin omiterea luării măsurilor cerute de îndeplinirea unei obligații legale, în termenul expres prevăzut de legislația în vigoare.

La caz, natura abaterii ține de aflarea în stare de incompatibilitate și nesoluționarea acesteia în termen, stare/situație care de fapt a încetat (tardiv), faptele subiectului declarării fiind calificate ca măsuri de conformare la cerințele legale și drept urmare de atenuare a răspunderii.

În context, reieșind din informația consultată din Sistemul Informațional „e-Integritate”, se atestă că, subiectul controlului nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate, astfel, se reține caracterul unitar al abaterii.

Generalizând cele enunțate supra, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 (lipsa prejudiciului adus interesului public, lipsa comiterii unor abateri similare anterior, natura abaterii, funcția deținută, precum și faptul că abaterea a fost admisă la nivel de entitate, fără a se răsfrânge la asupra interesului public general), inspectorul de integritate nu atestă necesitatea de a aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, or, în circumstanțele de fapt și de drept expuse, măsura nominalizată nu este necesară, rezonabilă și nu este proporțională în raport cu scopul urmărit. Însă, pentru abaterea comisă, dl Radion ZAMFIR urmează a fi sancționat prin aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de Codul Contravențional al RM.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. a), art. 19 lit. g), art. 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dl Radion ZAMFIR, prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a mandatului de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Călărași și a funcției de manager de transport în cadrul Î.M. Gospodăria Comunal Locativă Călărași, concomitent și a funcției de administrator al S.A. Apă-Canal Călărași, instituții din subordinea Consiliului orășenesc Călărași.

2. Se aduce la cunoștința dlui Radion ZAMFIR actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Veaceslav GROSU